

STUDENTI AUGUSTINEUMA (FRINTANEUMA) S PODRUČJA RIJEČKE NADBISKUPIJE/METROPOLIJE (ZAPADNA HRVATSKA)

Maja POLIĆ, Rijeka

Zapadna Hrvatska, tj. područje današnje Riječke nadbiskupije/metropolije, dala je niz znamenitih i zaslužnih svećenika, počevši od Maurusa/Mavra, prvoga dosad znanoga kao biskupa (u Istri), u III.-IV. stoljeću i prvoga sveca. U XIX. st. izraslo je niz njih, i to kao pitomci Augustineuma/Frintaneuma, najelitnije i najviše crkvene institucije Habsburške Monarhije, iz koje su u znatnome broju potekli potonji nadbiskupi i biskupi. Među njima ima i onih s prostora sadašnje Riječke nadbiskupije/metropolije. Dosad je poznato trideset i osam takvih ličnosti, od kojih su neki i nadbiskupi i biskupi. Ovdje se po prvi puta na jednome mjestu bilježe njihova imena, za koja – za sada – pouzdano znamo da su bili studenti Augustineuma/Frintaneuma.

KLJUČNE RIJEČI: *Augustineum/Frintaneum, Beč, Riječka nadbiskupija/metropolija, nadbiskupi, biskupi.*

1. Uvod

Na prostoru današnje Riječke nadbiskupije i metropolije¹ sljedbenika Kristove žrtve i onih na koje je djelovala *Riječ Božja* ima u najranijem razdoblju kršćanstva, pa i u tolikome broju da se isto tako rano formiraju i šire crkvene zajednice i pokrajine.² Među njima – sudeći po – do sada – pojavi prvoga poznatog ordinarija na ovome prostoru – najranija je

¹ Nadležnost Riječke nadbiskupije i metropolije obuhvaća prostor zapadne Hrvatske, tj. Gacke, Like, Gorskoga kotara, Istre i Kvarnerskoga primorja. Nalazi se uz sjeverozapadnu obalu Jadranskoga mora i dijelom u unutrašnjosti kopna. Sjedište joj je u Rijeci. Kao Riječko-senjska nadbiskupija i metropolija uspostavljena je 1969., a pod imenom Riječka 2000. godine. Prvi poglavar bio je dr. Viktor Burić, a sadašnji je dr. Ivan Devčić. Sufraganske su Gospičko-senjska (kopnena), Krčka (otočna) te Porečka i Puljska biskupija (primorska, sa sjedištem u Poreču). Usp. Makso PELOZA, *Riječka metropolija. Prošlost, sadašnjost. Bibliografija. Karte*, Rijeka, 1973.; *Riječka nadbiskupija. Ustanove, župe i osobe*, Rijeka, 2000.; Petar STRČIĆ, »Riječka nadbiskupija i metropolija. Nacrt za povijesnu sintezu«, *Sveti Vid. Zbornik*, sv. 8, Rijeka, 2003., str. 11–63.

² Franjo ŠANJEK, *Crkva i kršćanstvo u Hrvata. Srednji vijek*, Zagreb, 1993., str. XXIII–XLVIII; ISTI, *Kršćanstvo na hrvatskom prostoru. Pregled religiozne povijesti Hrvata (7.–20. stoljeće)*, Zagreb, 1996., str. 27–34.

ona u Istri, gdje se na prijelazu iz III. u IV. stoljeću spominje biskup Mavro (Maurus); on je istodobno i mučenik i prvi svetac na prostoru nadbiskupije.³

Od tada do danas ovdje traje organizirana djelatnost kršćana, redovito okrenuta prema Rimu, odnosno prema Katoličkoj crkvi s papom na čelu;⁴ pa tako i među apsolutno većinskim pučanstvom, među Hrvatima, čija se prva pojava – tada još kao Slavena – u njihovoj konačnoj domovini datira 599. i 600. godine upravo na obali Jadranskoga mora, i to u Istri; vijest je zabilježena u vrelima Svete Stolice. Do danas se zadržala i na prostoru Zapadne Hrvatske,⁵ u Riječkoj nadbiskupiji.⁶

Specifičnost *Objave Božje* među (apsolutno) većinskim pučanstvom – Hrvatima na ovome prostoru autohtona je staroslavenska/starohrvatska Služba Božja. Ona plodno traje od IX. stoljeća, kada su je – zajedno s glagoljskim pismom – u ovaj kraj donijeli učenici sv. Ćirila i Metoda.⁷ U okviru bogate glagoljaške baštine su i glagoljaške škole, koje su se održale do XIX. stoljeća, i to najduže na otoku Krku, i inače središte glagoljice u svijetu općenito.⁸ Dakako, traje školovanje i na latinskome, pa na talijanskome i drugim jezicima.⁹

U okviru takvoga obrazovanja nadareniji učenici iz cijele (tadašnje) Hrvatske slani su na više škole, pa tako budući svećenici i u Beč, u tamošnji Augustineum ili Frintaneum, specijalizirani carsko-kraljevski najelitniji svećenički zavod u Habsburškoj, kasnije Austro-Ugarskoj Monarhiji. Među njima ima i više vrlo istaknutih hrvatskih duhovnika, primjerice, rektor Zagrebačkoga sveučilišta i zagrebački nadbiskup prof. dr. Antun Bauer, te kanonik, povjesničar, političar i prvi predsjednik Jugoslavenske (sada Hrvatska) akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu dr. Franjo Rački.¹⁰ U dugi red pitomaca ubrojilo se i više svećenika s prostora sadašnje Riječke nadbiskupije/metropolije.¹¹

³ »Mavro Porečki«, *Opći religijski leksikon*, Zagreb, 2002., str. 560.

⁴ Prvi papa koji je posjetio ovaj prostor bio je Aleksandar III., koji je 1177. godine posvetio novodograđenu katedralu sv. Marije Velike u tadašnjoj otočnoj Rapskoj biskupiji u Rabu. A Pio VII. je 1800. godine posjetio zapadnu Istru. U lipnju 2002. godine papa Ivan Pavao II. avionom je stigao u Krčku biskupiju (na otoku Krku), a odatle Rijeku, gdje je boravio više dana i posjećivao druga područja Republike Hrvatske.

⁵ Stjepan ANTOLJAK, »Problematika najstarijeg doseljenja i nastanjenja Slavena-Hrvata u Istri«, *Starine*, sv. 48, Zagreb, 1958., str. 47–83; Lujo MARGETIĆ, *Histrica et adriatica. Raccolta di saggi storico-giuridici e storici*, Trst-Rovinj, 1983., str. 145–154.

⁶ Samo je u Istri Služba Božja na hrvatskome jeziku zabranjena od XIX. stoljeća dalje, u Krčkoj biskupiji za fašISTIČKO-talijanske okupacije 1941.–1943, no u naše dane opet se glagolja.

⁷ U novije doba javila su se i drukčija mišljenja. No dosad s uspjehom nije pobijeno svjedočenje pape Ivana VIII. iz 800. i pape Ivana X. iz 925. godine. Vjekoslav ŠTEFANIĆ, »Tisuću i sto godina od moravske misije«, *Slovo*, 13, Zagreb, 1963., str. 5–42.

⁸ ISTI, *Glagoljski rukopisi otoka Krka*, Zagreb, 1960.; Mihovil BOLONIĆ, *Otok Krk kolijevka glagoljice*, Zagreb, 1980.

⁹ Franjevci su u Pazinu od 1836. god. držali gimnaziju s nastavnim njemačkim jezikom; zanimljivo je da je prvi profesor bio franjevac G. Benedict Crobath (tj. Hrvat). Božo MILANOVIĆ, *Hrvatski narodni preporod u Istri (1797–1882)*, sv. 1, Pazin, 1967., str. 105–106.

¹⁰ O Račkome usp. Mirjana GROSS, *Vijek i djelovanje Franje Račkoga*, Zagreb, 2004.; Tadija SMIČIKLAS, *Život i djela Franje Račkoga*, Zagreb, 1895.; *Izbor iz djela. Franjo Rački* (priredio Jakša Ravlić), Zagreb, 1969.

¹¹ Zbog specifičnoga povijesnog položaja, do 1945. god. nema hrvatske historiografije o Istri i (tadašnjoj) Rijeci u razdoblju o kojem je riječ u ovome prilogu. Usp., npr. Petar STRČIĆ, »Hrvatska historiografija o Istri, Rijeci i Kvarnerskim otocima krajem XVIII. i na početku XX. stoljeća«, *Pazinski memorijal*, XVI, 22, Pazin, 1992., str. 37–54; Mirjana STRČIĆ, »Hrvatska književna historija nakon 1945. o istarskim piscima iz vremena hrvatskoga narodnog preporoda«, *Isto*, str. 55–64. O svećenicima u tome razdoblju usp., npr., Vjekoslav SPINČIĆ, *Crtice iz hrvatske književne kulture Istre*, Zagreb, 1926., 1986.; Fran BARBALIĆ, *Vjerski*

2.

Dosad su nam poznata imena trideset i osmorice studenata koji su rođeni ili su se nalazili na prostoru nadbiskupije u trenutku kada su studirali u Augustineumu/Frintaneumu, dakle u razdoblju djelovanja te visoke institucije, i to od 1816. do 1918. godine.¹² Augustineum/Frintaneum služio je kao »poslijediplomska« institucija za rimokatoličko i grkokatoličko svećenstvo s prostora cijele Monarhije. Nastao je inicijativom dvorskoga svećenika Jakoba Frinta – po kojem je i dobio ime – a osnovao ga je vladar Franjo I., sa zadatkom stvaranja rasadišta bečkoj vlasti odanoga višega klera te ostatka elite posvećenih najodgovornijim zadacima u crkvenim i državnim poslovima.¹³ Te studente bilježimo prema njihovim prezime-nima ili prema mjestu njihove biskupije. Vjerojatno ima i drugih, no za sad ih nismo mogli otkriti. Poznati su nam sljedeći pitomci koje navodimo po godinama školovanja:

1. Pollich Stephan, Veglia (Krk),¹⁴ 1817. godina (Stjepan Polić);¹⁵
2. Kargascin Agricola, Modrus (Modruš, Lika), 1821. (Agrikola Kargačin, Novi Vinodolski, Kvarnersko primorje);
3. Gubranich Vincenz, Veglia (Krk), 1824. (Vinko Čubranić, Baška, o. Krk);¹⁶
4. Jederlinich Thomas, Görz (Gorica), 1826. (Toma Jedrlinić, Omišalj, o. Krk);¹⁷
5. Chossich Johann, Veglia (Krk), 1827. (Ivan Kosić, Kornić, o. Krk);
6. Vitesich Johann, Veglia (Krk), 1829. (Ivan Josip Vitezić, Vrbnik, o. Krk);¹⁸
7. Petris Nicolaus, Veglia (Krk), 1833. (Nikola Petris, Krk ili Vrbnik, o. Krk);¹⁹
8. Volarich Nicolaus, Zara (Zadar), 1834. (Nikola Volarić, Vrbnik, o. Krk);
9. Petrovich Lukas, Zengg (Senj), 1837. (Luka Petrović, Slunj, Kordun);
10. Dobrilla Georg, Triest (Trst), 1839. (Juraj Dobrila, Veli Ježenj, Istra);²⁰
11. Ferretich Franz, Veglia (Krk), 1841. (Franjo Anijan Feretić, Vrbnik, o. Krk);
12. Hesky Anton, Zengg (Senj), 1843. (Antun Hesky, Vrbovsko, Gorski kotar);²¹

sloboda Hrvata i Slovenaca u Istri, Trstu i Gorici, Zagreb, 1931.; Božo MILANOVIĆ, *Hrvatski, nav. dj.*, 2, Pazin, 1973.; Ivan BEUC, *Istarske studije. Osnovni inacionalni problemi Hrvata i Slovenaca u drugoj polovini XIX. i početkom XX. stoljeća*, Zagreb, 1975.; Mirjana STRČIĆ, *Istarska beseda i pobuna*, 1, Pula, 1984., 2, 1985.; ISTA, *Temelji književne epohe. Svećenici u hrvatskom narodnom preporodu Istre i Kvarnerskih otoka*, Pazin-Rijeka, 1994.; Ivan BEUC i dr., *Rukopisna ostavština Vjekoslava Spinčića. Inventar*, Zagreb, 1993.; Mirjana STRČIĆ, Petar STRČIĆ, *Hrvatski istarski trolist. Laginja, Mandić, Spinčić*, Rijeka, 1996.

¹² Franz LOIDL, *Geschichte des Erzbistums Wien*, Beč, 1983.; »Das 'Frintaneum' in Wien und seine Absolventen aus den Kirchenprovinzen Wien, Salzburg und Görz (1816–1919)«, *Ein biographisches Lexikon*, Beč, 2006.; »Augustineum«, *Istrapedia*, Zagreb, 2005., str. 27.

¹³ *Isto*, na istome mj.

¹⁴ Na talijanskome ili njemačkom jeziku, uz ime i prezime, upisana su sjedišta biskupije kojoj pripadaju studenti.

¹⁵ *Bericht über das K. und. K. Höhere Weltpriester-Bildung-Institut zum heil. Augustin (Frintaneum) in Wien im studienjahre 1909–1910. VI. Jahrgang*, Beč, 1910., str. 8. Zahvaljujem na poslanim otiscima ISTItutu di storia sociale i religiosa u Gorici. Popise imam do 1913. godine. U zagradama sam upisala imena na hrvatskome jeziku – ako su hrvatska, dok za neke nisam sigurna jesu li Hrvati, te mjesto njihova rođenja (koliko zasad znam). Navodim da Polić nije prezime s o. Krka, već je učestalo u mjestima ponad Bakra, primjerice, u Hreljinu i Zlobinu.

¹⁶ *Isto*, str. 9. O biskupu V. Čubraniću usp. 3. poglavlje ovoga priloga.

¹⁷ O biskupu T. Jedrliniću usp. 3. poglavlje ovoga priloga.

¹⁸ *Bericht, IX. Jahrgang, nav. dj.*, str. 10.

¹⁹ *Isto*, str. 11. Zasad ne znamo je li taj Petris iz Krka ili Vrbnika.

²⁰ *Isto*, str. 12.

²¹ *Isto*, str. 13. Rodio se 17. I. 1814. u Vrbovskom, a umro 11. X. 1861. kao župnik u Brinju. Npr., bio je profesor i podravnatelj sjemeništa u Senju. Nekrolog anonimnoga Senjanina u zagrebačkome *Katoličkom listu*,

13. Budinich Maximilian Anton, Veglia (Krk), 1849. (Anton Maksimilijan Budinić, nije krčko prezime);²²
14. Slamnik Ludwig, Modruš (Modruš), 1851. (Ljudevit Slamnik, Karlobag, Podgorsko primorje);²³
15. Rački Franz, Zengg (Senj), 1853. (Franjo Rački, Fužine, Gorski kotar);²⁴
16. Soldatich Bonaventura, minorit 1853. (o. Bonaventura Soldatić, Cres, o. Cres);²⁵
17. Bedini Kajetan, Zengg (Senj), 1855. (Kajetan Bedini, tadašnja Rijeka);²⁶
18. Črnčić Johann, Veglia (Krk), 1857. (Ivan Črnčić, Polje, o. Krk);²⁷
19. Plissich Franz, Zengg (Senj), 1858. (Franjo Plišić, Njivice, o. Krk);²⁸
20. Mihovillic Natalis, Zengg (Senj), 1859. (Božidar Mihovilić Božo, Vrbnik, o. Krk);
21. Bolmarčić Johann, Veglia (Krk), 1859. (Ivan Kvirin Bolmarčić, Cres, o. Cres);²⁹
22. Stiglic Martin, Zengg (Senj), 1861. (Martin Štiglić, Praputnjak, Kvarnersko primorje);³⁰
23. Franki Anton, Veglia (Krk), 1868. (Anton Franki, Omišalj, o. Krk);³¹
24. Irgolić Anton, Zengg-Modruš (Senj-Modruš), 1871. (Anton Irgolić, ?, Štajerska);³²

1861., str. 342, pretiskano u Mile BOGOVIĆ, *Povijest visokoškolske izobrazbe u biskupijama Senjskoj i Modruškoj ili Krbavskoj do 1940. godine*, Senj, 1999., str. 157–158.

²² *Bericht, VII. Jahrgang, nav. dj.*, 1911., str. 16.

²³ *Isto*. Rođen je 1. XI. 1827. u Karlobagu, a umro 30. I. 1908. u Splitu. Počasni je senjski kanonik te prof. i ravnatelj hrvatske gimnazije u (tadašnjoj) Rijeci. Zastupnik u Hrvatskom saboru. Objavio je više radova, među ostalome i iz crkvene glazbe, te iz lova (za što je bio stručnjak). Josip MARUŠIĆ, »Ljudevit Slamnik«, *Službeni vjesnik Senjske i Modruške ili Krbavske biskupije*, 2, Senj, 1927., str. 62–63.

²⁴ O njemu opsežnije u 3. poglavlju ove radnje.

²⁵ *Bericht, VIII. Jahrgang, nav. dj.*, str. 17.

²⁶ *Bericht, VII. Jahrgang, nav. dj.*, str. 18. Rođen je u Rijeci 28. VIII. 1833, umro 10. X. 1896. u Wörischofenu, Austrija. Bio je ravnatelj sjemeništa u Senju, župnik zborne crkve sv. Marije u Rijeci, arhidakon i prepošt riječkoga kaptola. Nastojao je da se tadašnja Rijeka odvoji od Senjsko-modruške biskupije, postane samostalna ili pridruži nekoj mađarskoj biskupiji. Umjesto hrvatske, uveo latinsku misu, a u administraciju talijanski jezik. Brojni su javni protesti. Senj mu je oduzeo počasno građanstvo. No, s uspjehom je dokrajčio višestoljetnu staroslavensko/starohrvatsku službu Božju. M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 124.

²⁷ *Bericht, VII. Jahrgang, nav. dj.*, str. 18. Rođen je 2. V. 1830., a umro u Rimu 7. I. 1897. Tajnik je krčkoga biskupa I. J. Vitezića (o njemu usp. u 3. poglavlju ovoga priloга), kanonik i ravnatelj više institucija poznatih kao Zavod sv. Jeronima u Rimu, član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Slavist i povjesničar, autor knjiga i niza studija i članaka. Napose se bavi glagoljaštvom. Pouzdanik hrvatskih biskupa u Rimu, napose J. J. Strossmayera. Tadija SMIČIKLAS, »Dr. Ivan Črnčić«, *Ljetopis JAZU za 1897.*, sv. 12, Zagreb, 1898., str. 244–262; Mirjana STRČIĆ, Petar STRČIĆ, »Prilog za biografiju dr. Ivana Črnčića«, *Dometi*, god. XIX, br. 2–3, Rijeka, 1986., str. 71–80; ISTI, *Život i djelo dr. Ivana Črnčića (1830.–1897.)*, Krk–Dobrinj, 1997.

²⁸ *Bericht, VI. Jahrgang, nav. dj.*, str. 18.

²⁹ *Isto*, str. 19. Dr. I. Bolmarčić u Cresu je rođen 1836., a umro je 1918. u Krku. Bio je kurijalni tajnik u Krku i kanonik, nadžupnik u Osoru te vrijedan arheolog. Ivan ŽIC ROKOV, »Bolmarčić, Ivan Kvirin«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 2, Zagreb, 1989., str. 117–118.

³⁰ *Bericht, VIII. Jahrgang, nav. dj.*, 1912, str. 7. Rođen je 28. X. 1837, a preminuo u Zagrebu 16. XII. 1914. Završio je Bogoslovno učilište u Senju. Bio je kanonik Svetojeronimskoga zavoda u Rimu, profesor senjskoga sjemeništa te prvi profesor pastirskoga bogoslovlja na Teološkome fakultetu, odmah nakon osnivanja Zagrebačkoga sveučilišta, 1874., što ostaje do 1904. Autor je knjiga te brojnih studija i članaka. O svom trošku podigao je zgradu osnovne škole i zabavište u rodnome Praputnjaku. Josip FRANČIŠKOVIĆ, »Dr. Martin Štiglić«, *Službeni vjesnik Senjske i Modruške ili Krbavske biskupije*, 1, Senj, 1928.; Milan ŠIMUNOVIĆ, »Martin Štiglić (1837.–1914.)«, u: M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 197–203.

³¹ *Isto*, str. 8. Rodio se 2. XI. 1844., a preminuo u rodnome mjestu 30. I. 1908. U Gorici je završio bogoslovlju. Profesor crkvene povijesti i kanonskoga prava Sjemeništa u Zadru i Teološkoga fakulteta u Zagrebu, ravnatelj zagrebačkoga unijatskog sjemeništa. Nije mu uspjela kandidatura za krčkoga biskupa. Maknut je sa zagrebačkih dužnosti zbog nepovoljnih izvještaja Svetoj Stolici o nekim zagrebačkim svećenicima; deprimiran, odbio je prelazak u Strossmayerovu biskupiju, kanonikat u Sv. Jeronimu u Rimu i u Krku, te se povukao na mjesto župnika u rodnome mjestu. Autor je više radova. V. SPINČIĆ, *Crlice, nav. dj.*, str. 99–100.

³² *Isto*, str. 8. Irgolić je rođen 1845. Najprije je studirao u Budimpešti, od 1869. do 1871., a svećenik je postao 1871. No 1878. je suspendiran. M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 52, 118, 119.

25. Orlić Anton, Veglia (Krk), 1872. (Anton Orlić, Punat, o. Krk);³³
26. Volarić Franz Josef, Veglia (Krk), 1873. (Franjo Josip Volarić, Vrbnik, o. Krk);³⁴
27. Šprajc Anton, Zengg-Modruš (Senj-Modruš), 1876. (Anton Šprajc, Brinje, Lika);³⁵
28. Žic Peter, Veglia (Krk), 1890. (Petar Žic, Punat, o. Krk);³⁶
29. Bonefačić Klemens Quirinus, Veglia (Krk), 1894. (Klement Kvirin Bonefačić, Baška, o. Krk);³⁷
30. Čiković Ludwig, Triest-Capodistria (Trst-Kopar), 1897. (Ljudevit Čiković, Čikovići, Istra);
31. Lončarić Anton, Zengg-Modruš (Senj-Modruš), 1898. (Anton Lončarić, Krivi Put, Senj);³⁸
32. Frančišković Josef, Zengg-Modruš (Senj-Modruš), 1902. (Josip Frančišković, Praputnjak, Kvarnersko primorje);³⁹
33. Ujčić Josef Anton, Triest-Capodistria (Trst-Kopar), 1903. (Josip Anton Ujčić, Stari Pazin, Istra);⁴⁰
34. Brechler Johann, Veglia (Krk), 1904. (prezime nije krčko).⁴¹

U spiskovima izdanja koje smo koristili za prethodni popis studenata nije upisano njih nekoliko, za koje se drugdje kaže da su također bili u Augustineumu; takvih može biti još. Zasad navodimo neka od imena iz Senjske i Modruške ili Krbavske biskupije (danas Gospićko-senjska biskupija):

1. (35) Vinko Mrzljak, oko 1824. godine;
2. (36) Venceslav Soić Vjenceslav, 1840.–1841.;⁴²
3. (37) Josip Modrić, 1886.–1889., Krišpolje, Lika;⁴³
4. (38) Augustin Juretić, Donje Jelenje, Kvarnersko primorje.⁴⁴

³³ Alojzije RAGUŽIN, *Punat*, 1, Krk, 1991., str. 141.

³⁴ *Bericht, IX. Jahrgang, nav. dj.*, str. 9.

³⁵ *Isto*, str. 10. Rođen je 27. VIII. 1851., a preminuo u Krku 1. IX. 1908. Završio je Bogoslovno sjemenište u Gorici. Kancelar i generalni vikar Krčke biskupije, kanonik i kaptolski vikar te zastupnik u Saboru istarsko-kvarnerskootočne pokrajine. Nije uspjela Volarićeva kandidatura za krčkoga biskupa, ali je bitno utjecao na njegova konkurenta za biskupa – Antuna Mahnića (Anton Mahnić), goričkoga profesora, da je »postao iz Savla Pavao« (V. SPINČIĆ, *Crtice, nav. dj.*, str. 115). Odnosno, pridobio ga je za hrvatski pokret, a napose da se sačuva staroslavenska/starohrvatska služba Božja u posljednjem, krčkom uporištu. Tako je Mahnić osnovao Staroslavensku akademiju, a njezin prvi i do smrti predsjednik bio je Volarić. Mate ORŠIĆ, »Dr. Franjo Volarić«, *Vjesnik Staroslavenske akademije za god. 1913*, 2, Krk, 1912., str. 27–37; V. SPINČIĆ, *Crtice, nav. dj.*, str. 16–17.

³⁶ *Isto*, str. 13.

³⁷ O njemu više u 3. poglavlju ovoga priloga.

³⁸ *Bericht, VI. Jahrgang, nav. dj.*, str. 19.

³⁹ Rođen je 8. X. 1874. u Praputnjaku, gdje je i preminuo 15. VII. 1858. Bio je profesor moralke i pastoralke te rektor Bogoslovnoga učilišta u Senju, senjski i bakarski kanonik, arhidakon Modruškoga kaptola, generalni vikar Kastavskog dekanata i dijelova Modruške biskupije koji su 1941., nakon okupacije, privremeno ušli u sastav Kr. Italije. Poslije 1945. rektor je riječke katedrale. Kao profesor riječkoga Bogoslovnog sjemeništa predaje staroslavenski jezik. Objavio je više znanstvenih i stručnih radova. M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 155–156.

⁴⁰ *Bericht, IX. Jahrgang, nav. dj.*, 1913., str. 20.

⁴¹ *Isto*, str. 21.

⁴² O njemu više u 3. poglavlju ovoga priloga.

⁴³ U Krišpolju je rođen 13. VI. 1863., a umro u Zagrebu 27. X. 1893. Na zahtjev kaločkoga nadbiskupa u Mađarskoj – da mu se jedan Hrvat pošalje u njegovo sjemenište – odabran je Modrić. Nagrađivan je kao student budimpeštanskoga Teološkog fakulteta. ISTIcao se i kao dirigent i violinist. Bio je profesor Senjskoga sjemeništa i zagrebačkoga Teološkog fakulteta. Članak Jure TULIĆA iz *Službenoga vjesnika Senjske i Modruške ili Krbavske biskupije*, 2, Senj, 1928., str. 44–76, prenio je M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 169–170.

⁴⁴ M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 119; Petar STRČIĆ, »Prilog za biografiju monsinjora dr. Augustina Juretića (1890.–1954.)«, *Grobnički zbornik*, sv. 5, Rijeka, 1998., str. 320–341.

3.

Među navedenim studentima ima i znamenitih, a i zaslužnih u raznim područjima života, u okviru Crkve i izvan nje, na duhovnome, književnom, povjesničarskom, prosvjetnom, političkom i drugom području.

Tako je Josip Ujčić (Stari Pazin, Istra, 10. II. 1880. – Beograd, 24. III. 1964.) postigao najveću čast među svećenicima koji su podrijetlom s područja Riječke nadbiskupije – godine 1937. postao je beogradski nadbiskup te je djelovao gotovo trideset godina, do smrti u Beogradu 24. III. 1964. Nimalo nije bilo lako biti katolički prvosvećenik u tome vremenu, u razdoblju raspadanja i propasti Kraljevine Jugoslavije, za Drugoga svjetskog rata, pod udarom nacističko-njemačkoga Reicha i rasta velikosrpskoga četničkoga pokreta. Zatim, u doba pretvaranja općenarodnoga oslobodilačkog, antifašističkog pokreta u komunističku revoluciju, staljinističku i poststaljinističku vladavinu, s dugotrajnim, teškim posljedicama za Crkvu. Prije dolaska u Beograd Ujčić je bio profesor u Trstu, Gorici i Ljubljani. Bio je stručnjak za moralku i crkveno pravo. Na Drugome vatikanskom koncilu 1962. godine član je Središnje komisije.⁴⁵ Dobro je surađivao sa zagrebačkim nadbiskupom/metropolitom, zatočenikom, kardinalom i blaženikom dr. Alojzijem Stepincem.⁴⁶

Među pitomcima Augustineuma ima i jedan naslovni nadbiskup i k tome još redovnik. Naime, vrlo su rijetki redovnici u Frintaneumu. Stoga to više upada u oči o. Bonaventura Soldatić, rođen kao Bartolomej (Cres, o. Cres, 7. XII. 1827. – Rim, 1895.). Studirao je i u Padovi, u sjedištu Provincije franjevac konventualaca sv. Antuna Padovanskoga, iduća Dalmato-Patavina. Soldatić je provincijal od 1864. i obnovitelj života i apostolata i Provincije i Reda. Sjedište Provincije 1867. prenio je u rodni Cres, pa i obrazovanja, s tolikim uspjehom da su ovamo počeli stizati pitomci mnogih europskih provincija, od Španjolske preko Belgije i Italije do Moldavije. Od 1879. generalni je komesar, a gotovo odmah je i general Reda, do 1891. godine. U međuvremenu, u Rimu je 1885. godine otvorio međunarodni Serafski kolegij. Konačno, konzultor je kongregacije De propaganda fide. Godine 1895. papa Lav XIII. počastio ga je naslovnim nadbiskupom Sardicae, tj. glavnoga grada Carevine Bugarske, Sofije.⁴⁷

Davno prije njih dvojice prethodnici u Augustineumu iz područja Riječke nadbiskupije također su postajali biskupi.

Tako, već treći po redu u popisima, koji se spominje kao Gubranich, dakle, Vinko Čubranić (Baška, o. Krk, 28. I. 1802. – Trst, 15. XI. 1870.), bio je kanonik, od 1854. biskup u Kotoru, u Crnoj Gori, od 1856. u Dubrovniku. Od 1857. godine dalje i apostolski je administrator Trebinjsko-mrkanjske biskupije (Hercegovina). Sudionik je Prvoga vatikanskog koncila 1869. godine.⁴⁸

⁴⁵ Ove podatke pribavio je akademik Franjo Šanjek, kojemu srdačno zahvaljujem.

⁴⁶ Aleksa BENIGAR, *Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal*, Zagreb, 1993., str. 201.

⁴⁷ Bernardin Juraj FILINIĆ, »Obnova apostolata franjevac konventualaca: likovi i pothvati«, *Kačić*, sv. 14, Split, 1982., str. 155–161.

⁴⁸ Za njega se, međutim, kaže da je teologiju studirao i doktorirao u Padovi. Anto LEŠIĆ, »Čubranić, Vinko«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 3, Zagreb, 1993., str. 113–114. U literaturi se – osim u navedenom *Berichtu* kao Čubranić – navodi i kao Zubranich i Zubranić. Iz staroga je bosanskoga roda Čubranića, kojemu je pripadao i znameniti vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić; dio njih prelazi u Dalmaciju i tadašnju Hrvatsku, gdje

Toma Jedrlinić (Omišalj, o. Krk, 29. IX. 1798. – Dubrovnik, 10. VIII. 1855.) bio je Čubranićev prethodnik u Dubrovniku, a u počecima svojega djelovanja bio je vrlo istaknuti prosvjetni djelatnik; tako je bio profesor viših i visokih bogoslovnih škola u Gorici, Brnu i Padovi, pa savjetnik vlade u Mlecima i ministar bogoštovlja Kraljevstva lombardijsko-mletačkoga (u okviru Habsburške Monarhije); od 1843. do smrti bio je biskup u Dubrovniku.⁴⁹

Luka Petrović (Slunj, 15. X. 1802. – Zagreb, 1. I. 1869.) tajnik je senjskoga biskupa M. Ožegovića, profesor na Bogoslovnom učilištu u Senju, senjski pa zagrebački kanonik, dvorski kapelan i ravnatelj nauka Augustineuma, ravnatelj i profesor Zagrebačkoga nadbiskupskog sjemeništa, papin tajni komornik i arhidakon de Camarca. Član je Hrvatskoga i zajedničkoga Ugarskoga sabora, politički unionist/mađarofil, dakle, na strani mađarsko-mađaronske opcije. Svećenstvo se javno oprlo njegovoj kandidaturi za pomoćnoga biskupa, s eventualnim pravom nasljedstva nakon zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Jurja Haulika. No ovaj ga je ipak predložio, a kralj Franjo Josip imenovao te papa potvrdio 1868. godine, dajući mu i naslov kalidonskoga biskupa.⁵⁰

Zatim, Ivan Josip Vitezić (Vrbnik, o. Krk, 1854. – Krk, 6. IX. 1877.) najprije je – nakon Augustineuma – bio perovođa u dvorskoj kancelariji u Beču, pa od 1842. godine savjetnik za crkvene poslove pri Namjesništvu pokrajine Dalmacije u Zadru; kao cenzor tajno je pomagao tamošnje hrvatske narodne preporoditelje. Krčki biskup bio je od 1855. do smrti. Sudionik je Prvoga vatikanskog koncila 1870. godine i virilni član Sabora pokrajine Istre s Kvarnerskim otocima, u austrijskome dijelu Monarhije. S bratom pravnikom dr. Dinkom, jednim od trojice vođa hrvatskoga preporoda/pokreta u pokrajini i zastupnikom bečkoga parlamenta, u rodnome mjestu osnovao je najveću privatnu/obiteljsku Biblioteku »Vitezić« u pokrajini. Obnovio je crkvu sv. Lucije u Jurandvoru i s poda dao podići i staviti uza zid Baščansku ploču, najveći kameni glagoljski spomenik, vjerojatno iz 1105. godine, hrvatski krsni list – prvi put se spominje riječ hrvatski na hrvatskome jeziku, i to uz ime kralja Zvonimira.⁵¹

Franjo Anijan Feretić (Vrbnik, 3. XII. 1816. – Krk, 19. III. 1893.) bio je u XIX. stoljeću treći po redu krčki biskup iz Vrbnika,⁵² od 1880. do smrti; prije je bio krčki kanonik. Iz

su istaknuti plemići. Potkraj XIV. stoljeća njihov je pripadnik bio upravitelj o. Paga. U XV. stoljeća njihovi pripadnici stižu na o. Krk (zaseok Čubranići, danas dio Jurandvora). Tada su plemići te službenici posljednjega kneza Krčkoga/Frankapana na otoku Krku, Ivana VII. Poslije su potknežini (vicecomes) Novoga Vinodolskoga, Baške, Krka i Dobrinja, suci (i u Senju), latinski i glagoljaški bilježnici. Obiteljsku grobnicu imali su i u crkvi konventualaca u Krku. Jedan Čubranić sagradio je pobočnu kapelu Majke Božje u župnoj crkvi u Omišlju. Mihovil BOLONIĆ, Ivan ŽIC ROKOV, *Otok Krk kroz vjekove*, Zagreb, 1977., 2002., str. 110–111.

⁴⁹ Zahvaljujem na podatcima dr. Slavku Zecu, nekadašnjemu župniku u Omišlju (o. Krk).

⁵⁰ Članak Josipa MARUŠIĆA iz *Službenoga vjesnika Senjske i Modruške ili Krbavske biskupije*, 2, nav. dj., str. 48–51, prenio je M. BOGOVIĆ, nav. dj., str. 179.

⁵¹ Ivan MILČETIĆ, »Ivan Josip Vitezić, biskup krčki«, *Vienac*, X, 22, Zagreb, 1878., str. 353–354; M. BOLONIĆ, I. ŽIC ROKOV, nav. dj., str. 102, 122–123, 139, 195, 196, 200, 207, 296, 323, 327, 375, 387, 498; M. BOLONIĆ, *Otok*, nav. dj., str. 22, 31, 41, 52, 117, 126, 141–143, 189, 236; ISTI, »Pokušaj obnavljanja benediktinskog reda u Dalmaciji i u Krčkoj biskupiji u drugoj polovici XIX stoljeća«, *Bogoslovska smotra*, god. XL, sv. 4, Zagreb, 1970., str. 394–412; ISTI, *Vrbnik nad morem. Od početka do propasti Austro-Ugarske*, Krk, 1981.

⁵² Usp. Ante SIMONIĆ, »Znameniti Vrbničani. Političari i zastupnici«, u: *900 godina Vrbnika. U povodu 900. obljetnice prvoga spomena Vrbnika (1100–2000). Zbornik radova sa znanstvenog skupa 14.–16. rujna 2000.*, Rijeka, Vrbnik, 2002., str. 73–82.

obitelji je prvoga hrvatskog preporoditelja Istre i Kvarnerskih otoka, popa Ivana Feretića. Zbog vrlo nepovoljnoga izbornog zakona u odnosu prema apsolutnoj većini hrvatskoga stanovništva, bio je među malobrojnim (izabranim) zastupnicima pokrajinskoga Istarskog sabora. U nastojanju da se otvori dijecezansko sjemenište ili gimnazija – prva na hrvatskome jeziku u pokrajini – ostavio je zakladu od 50.000 forinti (100.000 kruna), no to je spriječio vladajući tanki talijansko-talijanaški sloj; stoga je potonji krčki biskup Anton Mahnić – uz dozvolu Svete Stolice – u počecima XX. stoljeća glavnicu Feretićeve zaklade dao za konvikt uz prvu hrvatsku gimnaziju u pokrajini, u Pazinu (osnovana je 1899.).⁵³

Venceslav Šoić (Bakar, 27. IX. 1814. – Bakar, 11. I. 1891.) bio je senjski kanonik pa biskup od 1865. do 1876. godine, virilni član Hrvatskoga sabora u Zagrebu, publicist, koji je u borbi protiv mađarsko-mađaronske presije u Banskoj Hrvatskoj podržavao južnoslavensku, narodnjačku politiku biskupa Josipa Jurja Strossmayera i dr. Franje Račkoga. Profesor je Filozofskoga učilišta/Liceja u Senju.⁵⁴ Prestao je biti biskup i do smrti je živio u rodnome Bakru.⁵⁵

Klement Kvirin Bonefačić (Baška, 4. VI. 1870. – Split, 1957.) bio je, tajnik krčkoga biskupa A. Mahnića, urednik izdanja i počasni kanonik u Krku, profesor malološinjske nautičke škole. Ušao je u širu europsku povijest kao politička žrtva vojske Kraljevine Italije, koja je – ne poštujući osnivanje Države Slovenaca, Hrvata i Srba (sjedište u Zagrebu) na razvalinama Austro-Ugarske 1918., koja se uskoro udružila s Kraljevinom Srbijom u Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca (sjedište u Beogradu), zaposjela dijelove Hrvatske i Slovenije. Tako je na o. Cresu i o. Lošinju zabranjena i hrvatska sveta misa, a otjeran je i Bonefačić, tada župnik u Malome Lošinju. Konfiniran je u svome rodnome mjestu. No D'Annunzijevi arditi/legionari, uz mirno gledanje talijanske vojske, potkraj 1920. godine počeli su harati po o. Krku. Tako su na sâm Božić upali u crkvu i prekinuli Bonefačića u tisućgodišnjem obredu – u staroslavenskoj/starohrvatskoj službi Božjoj. U tučnjavi ispred crkve i drugdje u mjestu poginulo je nekoliko ljudi na obje strane. Bonefačić se opet spasio bijegom, na susjednu, jugoslavensku obalu. Od 1923. je splitsko-makarski biskup.⁵⁶ Bio je 1934. godine suposvetitelj nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca.⁵⁷

⁵³ M. BOLONIĆ, I. ŽIC ROKOV, *nav. dj.*, str. 24; M. BOLONIĆ, *Otok, nav. dj.*, str. 143–144; ISTI, *Vrbnik, nav. dj.*; B. MILANOVIĆ, *Hrvatski narodni preporod*, sv. 1, *nav. dj.*, str. 225, 228, 229, 257, 258, 261, 264, 320, knj. 2, str. 332.

⁵⁴ M. BOGOVIĆ, *nav. dj.*, str. 81, 85, 97–98, 115, 117, 229, 122, 194–195; Ivan DEVČIĆ, »Senjsko bogoslovsko učilište«, *Senjski zbornik*, sv. 16, Senj, 1989., str. 55–62; Maja POLIĆ, »Bakranin dr. Vjenceslav Šoić, biskup Senjsko-modruške biskupije«, *Bakarski zbornik*, sv. 11, Rijeka, 2007., str. 40–47.

⁵⁵ Petar STRČIĆ, Maja POLIĆ, »Franjo Rački i Josip Juraj Strossmayer o senjskome biskupu Vjenceslavu Šoiću i kanoniku/znanstveniku Ivanu Črnčiću«, *Radovi Zavoda za znanstveni rad – Varaždin*, Varaždin, 2009., str. 131–149.

⁵⁶ Vjekoslav SPINČIĆ, »Bonefačić Kvirin Klementi«, u: *Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u Hrvatskoj povijesti od 925–1925 sa pregledom povijesti Hrvatske, Bosne i Istre, hrvatske književnosti i razvitka hrvatskog jezika, te hrv. vladara, hercega, banova i biskupa, kao uvodom. Sa 9 zasebnih slika, te 421 slikom u tekstu*, Zagreb, 1925., str. 33; V. SPINČIĆ, *Crtice, nav. dj.*, str. 132–133; Milan MARJANOVIĆ, *Akcija za izbacivanje Talijana iz naših krajeva 1920.*, Rijeka, 1952.; Petar STRČIĆ, *Otok Krk 1918. Građa o narodnim vijećima SHS i talijanskoj okupaciji 1918. godine*, Rijeka, 1968., str. 100, 146, 157, 169; *Građa o talijanskoj okupaciji o. Krka (od kraja 1918. do polovine 1919.)*, Rijeka, 1970., str. 17, 31, 33–37, 41, 80, 81, 87, 96, 97, 106–108, 114, 118, 121, 135, 174.; M. BOLONIĆ, I. ŽIC ROKOV, *nav. dj.*, str. 87, 200, 495.

⁵⁷ A. BENIGAR, *Alojzije Stepinac, nav. dj.*, str. 136.

Svakako, najčuveniji pitomci Augustineuma iz zapadne Hrvatske su još jedan biskup te jedan kanonik. Prvi je Juraj Dobrila (Veli Ježenj, 16. IV. 1812. – Trst, 13. I. 1882.), najvažniji istarski Hrvat u XIX. stoljeća i – uz Matiju Vlačića Ilirika iz Labina, jednoga od tvoraca luteranstva/protestantizma – najznamenitiji Hrvat Istre svih vremena. Dobrila je rođen u siromašnoj seljačkoj obitelji središnje Istre. Njegov tinjanski župnik u osnovnoj školi uočio je natprosječnu nadarenost toga mladića, poslao ga u franjevačku njemačku pripravnicu u Pazin; završio je franjevačku gimnaziju u Karlovcu, a zadnja dva razreda gimnazije – »filozofiju« u Gorici, gdje je dovršio i Veliko sjemenište (bogosloviju). Kratko vrijeme kapelan je i pomoćnik župnika u Istri, a u Augustineumu je od 1839. do 1842. godine, kada je doktorirao. Zatim je u Trstu kateheta i njemački propovjednik, kateheta i privremeni ravnatelj tamošnje glavne gradske pučke djevojačke škole, profesor i rektor Tršćanskoga velikog sjemeništa, kanonik i župnik katedrale. Od 1857. (1858.) biskup je Porečko-puljske biskupije u Poreču, a od 1875. do smrti ordinarij Tršćansko-koparske biskupije. Od zajedničkih studentskih dana u Augustineumu, pristaša je hrvatske varijante južnoslavenske nacionalne ideološke politike biskupa Josipa Jurja Strossmayera,⁵⁸ najznamenitijeg Hrvata u XIX. stoljeću, kojemu je dao podršku 1869./70. i na Prvome vatikanskom koncilu u Rimu. Virilni je član Sabora Istarske pokrajine s Kvarnerskim otocima i njegov zastupnik u bečkome parlamentu (Carevinsko vijeće). Prvi je Hrvat u Istri koji ima velika financijska sredstva (do 1863. godine isplatio je sve dugove Porečko-puljske biskupije te uskoro udvostručio njezin dohodak) i koji ih smišljeno te sustavno upotrebljava i na korist većinske hrvatske pastve, ugrožene od vladajuće talijansko-talijanaške strukture. Tako, prvi sustavno školuje hrvatsku djecu (u tu svrhu dao je oko 100.000 forinti), pokrenuo je prvu hrvatsku periodiku (kalendar »Istran«, 1869. i 1870., te novine »Naša Sloga«, od 1870 do 1915.). Ne stidi se svojega siromašnoga hrvatskoga seljačkog podrijetla i postaje – uz svećenika i književnika Mata Bastiana i navedena pravnik dr. Dinka Vitezića – jedan od trojice vođa hrvatskoga narodnog preporoda te političkoga i drugog pokreta. Iskazao se i na publicističkome polju – njegov molitvenik »Otče, budi volja Tvoja!« na hrvatskom jeziku (1854.) dugo je bio jedino i jedno od najpopularnijih štiva hrvatskoga puka Istre (do danas je objavljeno nekoliko desetaka izdanja); objavio je i druge tekstove, neke i anonimno.⁵⁹

Vrlo znameniti bečki pitomac je Franjo Rački (Fužine, 25. XI. 1828. – Zagreb, 13. II. 1894.). Završio je Biskupski licej u Senju te Pazmanium u Beču. Profesor je u Senju, kanonik Sve-tojeronimskoga zavoda u Rimu, zemaljski školski nadzornik Banske Hrvatske, te apostolski protonotar. Bio je član Hrvatskoga sabora i isticao se kao političar. Zajedno s biskupom Strossmayerom nositelj je hrvatske varijante južnoslavenske nacionalne političke ideologije. Naime, s obzirom na slabost svakoga pojedinoga južnoslavenskog naroda u odnosu na pre-jaku Budimpeštu i Beč, iza kojeg već stoji Berlin, a javlja se i Rim, potrebno je udruživanje

⁵⁸ U *Berichtu*, VI. Jahrgang, nav. dj., str. 13, navodi se u 1840. godini.

⁵⁹ Cvjetko RUBETIĆ, *Vjekopis dra Jurja Dobrile*, Zagreb, 1882.; *Biskup dr. Juraj Dobrila. Spomen-knjiga njegova rođenja*, Pazin, 1912.; Nikola ŽIC, *Biskup Dobrila u Istarskom saboru*, Zagreb, 1936.; Božo MILANOVIĆ, »Biskup Dobrila i njegovo doba (1861–1882)«, u: *Hrvatski narodni preporod u Dalmaciji i Istri. Zbornik*, Zagreb, 1969., str. 351–402; Makso PELOZA, »Rimski dosje Jurja Dobrile«, *Pazinski memorijal*, sv. 11, Pazin, 1982., str. 207–213; *Juraj Dobrila 1812–1882*, Pazin, 1985.; Petar STRČIĆ, »Dobrila, Juraj«, *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 3, nav. dj., str. 432–434; *Biskup Juraj Dobrila. Zastupnik naroda Istre*, Pazin, 2008.

snaga od Alpa do Plovidia, i od Dunava do Vardara. Bio je jedan od glavnih voditelja Narodne pa Neovisne narodne stranke. Rački se kao pisac javlja već kao senjski bogoslovac. U početku se bavio i poezijom pa prirodnim znanostima, ali je postao vrlo istaknut povjesničar, znanstvenik koji je pažljivo istraživao i proučavao sadržaje brojnih hrvatskih, vatikanskih, talijanskih i drugih arhiva. Prvi je istražio i u nizu radova objavio rezultate proučavanja iz hrvatske, bugarske, bosanske i druge povijesti. Štoviše, utemeljitelj je hrvatske moderne historiografije. Bio je prvi i do smrti ostao predsjednik Jugoslavenske (danas Hrvatske) akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, uz veliko mecenatstvo njegova prijatelja Strossmayera. Pokrenuo je sve prve i osnovne Akademijine publikacije. I izvan nje pokreće glasila, npr., prvi hrvatski moderni časopis »Književnik« (s Vatroslavom Jagićem, 1864).⁶⁰

4. Zaključak

Očito je da je područje Riječke nadbiskupije/metropolije dalo znatan broj svećenika u Augustineumu, od kojih su se mnogi istaknuli na različite načine, i to u okviru Crkve ili izvan nje. Među njima ima i nadbiskupa, biskupa, kanonika, sveučilišnih i srednjoškolskih profesora, znanstvenika i stručnjaka u različitim područjima života, dobrotvora, političara itd. Ovom prigodom nastojalo se dati prvi uvid u tu problematiku. Naime, dosad se ni u zapadnoj ni u središnjoj Hrvatskoj, a niti izvan njih nije istraživala ta tema. No iz njezina je sadržaja očito da je vrlo zanimljiva i zahvalna, jer ima niz komponenata koje ukazuju na njezinu visoku vrijednost za Crkvu, kao i za znanstveno i kulturno područje života ne samo skupine studenata u Augustineumu već i za one sredine u kojima su djelovali nakon završetka toga najvišega i najelitnijeg studija u Monarhiji.

Summary

STUDENTS OF AUGUSTINEUM (FRINTANEUM) FROM THE AREA OF RIJEKA ARCHDIOCESE/METROPOLIS (WESTERN CROATIA)

Western Croatia, i.e. the area of today's Rijeka Archdiocese/Metropolis has given a number of famous and meritorious priests, starting with Maurus/Mavro, the first to be known as the bishop (in Istria), in 3rd- 4th century and the first saint. In the 19th century there were more, as pupils of Augustineum/Frintaneum, the most elite and highest ecclesiastical institution of the Habsburg Monarchy, being the basis of later archbishops and bishops. Among them there are also those from the area of today's Rijeka Archdiocese/Metropolis. There are thirty-eight known figures, some of them archbishops and bishops. This is the first time their names are recorded in one document as the pupils of Augustineum/Frintaneum.

KEY WORDS: *Augustineum/Frintaneum, Vienna, Rijeka Archdiocese/Metroplis, archbishops, bishops.*

⁶⁰ O njemu usp. bilj. 10.